

سابقه تاریخی

هریس یکی از قدیمی ترین مناطق آذربایجان شرقی است. در وقف نامه ربع رشیدی نام بسیاری از آبادی های آذربایجان آمده است و نشان می دهد که پاره ای از آنها نظیر هریس در قرن های هفتم و هشتم هجری قصبه هایی آباد و بزرگ بوده اند. چند بنای تاریخی مهم از دوره فرمانروایی ایلخانان و جانشینان آنان در این بخش به جای مانده است که عبارتند از: بقعه شیخ اسحاق (در روستای خانقاه خانمروند)، گورستان مینق، گورستان هیق، گورستان گوور، مسجد سنگی جمال آباد، و مسجد اسنق (مربوط به قرن هشتم هجری). هریس یکی از قدیمی ترین مراکز صنعت فرش در آذربایجان و ایران است و فرش های «مرز بلند» آن شهرت جهانی دارند.

موقعیت جغرافیایی

شهرستان هریس با وسعت 2345 کیلومتر مربع (5.1 درصد مساحت استان) در 60 کیلومتری تبریز واقع شده و از سمت شمال با شهرستان های ورزقان و اهر، از سمت شرق با استان اردبیل، از سمت غرب با شهرستان تبریز و از سمت جنوب با شهرستان های تبریز، بستان آباد و سراب هم مرز است.

تقسیمات کشوری

طبق آخرین تقسیمات کشوری شهرستان هریس دارای دو بخش به نام های مرکزی (شامل دهستان های بدوستان شرقی، خانمروند و باروق) و خواجه (شامل دهستان های مواضع خان شرقی، مواضع خان شمالی و بدوستان غربی)، 5 نقطه شهری به نام های هریس، زرنق، بخشایش، کلوانق و خواجه و 104 آبادی می باشد.

جمعیت

براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن در سال 1390، جمعیت شهرستان هریس در حدود 67820 نفر (1.8 درصد جمعیت استان) و جمعیت مرکز این شهرستان 9823 نفر برآورد شده است. جمعیت شهری این شهرستان 32227 نفر و جمعیت روستایی آن 35593 نفر و تعداد خانوار آن 18353 خانوار است.

اقلیم و آب و هوا

حدود 70 درصد از وسعت این شهرستان را اراضی جلگه ای و 30 درصد آن را مناطق کوهستانی تشکیل می دهند. شهرستان هریس به طور کلی دارای زمستان های سرد و یخبندان و تابستان های ملایم می باشد. متوسط درجه حرارت حداقل 25- در زمستان و حداکثر 35 درجه در تابستان است. شهرستان هریس به لحاظ قرار گرفتن در دامنه کوه های بزغوش، سابلغ داغ، آق داغ و قوشاداغ و با داشتن حدود 70% خاک جلگه ای از مناطق مستعد کشاورزی می باشد. منابع تامین آب های منطقه عمدتاً از باران های بهاره و پاییزه و ذوب برف های زمستانی و قسمتی نیز از جاری شدن آب چشمه های طبیعی است.

وضعیت اقتصادی

اقتصاد منطقه بیشتر به کشاورزی (زراعت، باغداری، صیفي كاري) و دامداری و صنایع دستی متکی بوده و موارد متفرقه در درجات بعدی قرار دارند. این شهرستان با توجه به دارا بودن مراتع نسبتاً غنی و تنوع گیاهی موجود در آن از جمله گیاهان دارویی، وجود اراضی، باغات و دشت های وسیع با قابلیت حاصلخیزی، تولیدات متنوع زراعی و دامی، پتانسیل مناسب جهت آبی پروری و زنبورداری به دلیل مراتع شهرستان، اولویت سرمایه گذاری آن را در بخش کشاورزی و گردشگری و با توجه به برخورداری از صنعت فرش دستباف و داشتن شهرت جهانی در آن، می توان برای ثبت بین المللی برند آن برنامه ریزی نمود.

چشمه های هریس (شامل چشمه آب معدنی، آبشار شیرلان و طبیعت بکر آن، آبشار اسماعیل کنده، آبشار بلند و زیبای دربند گوراوان، کوه ساپلاغ، چشمه سوقالخان و ...)، شیران و مینق (از روستاهای قدیمی استان)، بقعه شیخ اسحاق (واقع در گورستان قدیمی روستای خانقاه)